

Parlamentul
Republicii Moldova

LA nr 10
10.02.2021

Deputat în Parlamentul Republicii Moldova

Biroul Permanent al Parlamentului
Republicii Moldova

În conformitate cu prevederile art. 73 din Constituția Republicii Moldova și art. 47 din Regulamentul Parlamentului, se înaintează cu titlu de inițiativă legislativă, proiectul de lege pentru modificarea și completarea **Legii cu privire la avocatură nr. 1260-XV din 19.07.2002**, cu modificările și completările ulterioare.

Anexă:

1. Proiectul de lege
2. Nota informativă

Deputat
în Parlamentul Republicii Moldova

Lebedinschi Adrian Mihail

[Handwritten signature: V. Bolea Bolea Vosile]

SECRETARIATUL PARLAMENTULUI REPUBLICII MOLDOVA	
D.O.P. Nr.	dB
"10"	02 2021
Ora	

PARLAMENTUL REPUBLICII MOLDOVA

Lege pentru modificarea și completarea
Legii nr. 1260 / 2002 cu privire la avocatură

Parlamentul adoptă prezenta lege organică.

Art. I – Legea nr. 1260/2002 cu privire la avocatură (republicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2010, nr. 159, art. 582), cu modificările și completările ulterioare, se modifică după cum urmează:

1. La articolul 4:

1) alineatul unic se numerează și devine alineatul (1);

2) se completează cu aliniatul (2) cu următorul cuprins:

„(2) Statutul profesiei de avocat și modificările la acesta se publică în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.”.

2. Articolul 11 se modifică și are următorul cuprins:

„Articolul 11. Incompatibilități

(1) Profesia de avocat este incompatibilă cu:

a) oricare funcție publică sau de demnitate publică;

b) activitatea de notar și de executor judecătoresc;

c) alte activități ce lezează demnitatea sau independența profesiei de avocat sau bunele moravuri.

(2) Incompatibilitățile prevăzute la alin. (1) nu se răsfrâng asupra avocaților activitatea cărora este suspendată.

(3) Nu se admite acordarea de către avocat a asistenței juridice de reprezentare a intereselor în instanțele de judecată în alt temei decât în baza contractului de asistență juridică înregistrat la cabinetul avocatului sau la biroul asociat de avocați. Excepție fac cazurile de reprezentare a intereselor soțului/soției și ale rudelor până la gradul al patrulea inclusiv.”.

3. Articolul 13 se modifică și are următorul cuprins:

„Articolul 13. Suspendarea și reluarea activității de avocat.

(1) Activitatea de avocat se suspendă:

a) în temeiul cererii scrise a avocatului, din momentul depunerii originalului licenței și legitimației de avocat, cu ulterioara consemnarea acestui fapt în termen de 3 zile lucrătoare în Lista avocaților care au dreptul să exercite profesia de avocat;

b) în caz de incompatibilitate, pe durata existenței acestei stări;

c) pe perioada interdicției de a activa, dispuse prin hotărâre judecătorească sau decizie de aplicare a sancțiunii disciplinare, din ziua devenirii irevocabile a hotărârii judecătorești sau din ziua publicării deciziei cu privire la aplicarea sancțiunii disciplinare pe pagina-web a Uniunii Avocaților la rubrica Actele UA recente;

d) pe perioada aplicării măsurilor preventive privative de libertate;

e) în cazul neefectuării de către avocat a defalcărilor în bugetul Uniunii Avocaților, la expirarea a 6 luni de la termenul scadent, până la achitarea integrală a restanței;

f) de la expirarea termenului prevăzut la art. 57 alin. (1) lit. c), până la plata amenzii.

(2) La epuizarea circumstanțelor care au dus la suspendarea activității de avocat, avocatul depune la Uniunea Avocaților cerere de consemnarea a reluării activității de avocat cu anexarea actelor care justifică epuizarea circumstanțelor care au stat la baza suspendării.

(3) Suspendarea și reluarea activității de avocat se consemnează de către secretarul general, în cel mult 3 zile lucrătoare, în Lista avocaților care au dreptul să exercite profesia de avocat. Lista avocaților care au dreptul să exercite profesia de avocat este publicată pe pagina-web a Uniunii Avocaților pe panelul de navigare la rubricile Lista Avocaților și Actele UA recente, iar copia este remisă Ministerului Justiției.”

4. La articolul 14:

la alineatul (1) lit. d), cuvântul „definitiv” se substituie cu cuvântul „irevocabil”;
alineatul (3) se modifică și are următorul conținut:

„(3) Încetarea activității de avocat se consemnează, în temeiul hotărârii Consiliului Uniunii Avocaților, în Lista avocaților care au dreptul să exercite profesia de avocat. Hotărârea Consiliului este comunicată Ministerului Justiției în cel mult 10 zile de la adoptare.”

5. La articolul 15:

alineatul (2) se completează cu alineatul (2¹) cu următorul cuprins

„(2¹) Reglementările referitoare la avocat sunt aplicabile și avocatului stagiar, dacă prin prezenta lege nu este stabilit altfel.”;

alineatul (3) se completează cu propoziția „Avocatul stagiar are dreptul să asiste avocatul îndrumător la orice fază a procesului penal în cazul apărării drepturilor bănuیتului, învinuitului sau inculpatului și să acorde asistență juridică la toate fazele procesului penal celorlalte părți participante la procesul penal, contravențional și civil cu excepția reprezentării părții la faza procesului în recurs.”;

se completează cu alineatul (3²) cu următorul cuprins:

„(3²) La decizia Consiliului Național pentru Asistență Juridică Garantată de Stat, avocatul stagiar are dreptul să acorde asistență juridică garantată de în condițiile articolului 15 alineatul (3). Mecanismul, criteriile de selectare, condițiile și modul de acordare asistenței juridice garantate de stat, remunerarea, mecanismul de monitorizare a calității asistenței juridice garantate de stat acordate de către acești avocați stagiați sunt stabilite de către Consiliul Național pentru Asistență Juridică Garantată de Stat.”

6. La articolul 18:

Alineatul (4) se completează cu textul „A promovat examenul persoana care a acumulat un punctaj mai mare decât minimul stabilit în Statutul profesiei de avocat.”;

alineatul (5) va avea următorul cuprins:

„(5) Hotărârea privind admiterea la stagiul profesional se comunică persoanelor care au susținut examenul de admitere la stagiul în termen de 24 ore de la data adoptării, prin afișare pe pagina-web a Uniunii Avocaților la rubrica Actele UA recente.”

7. La articolul 19:

alineatul (1) se modifică și are următorul cuprins:

„(1) Persoana care a promovat examenul de admitere la stagiul, efectuează un stagiul de pregătire profesională cu durată maximă de 24 de luni. Avocatul stagiar poate participa la examenul de calificare după efectuarea stagiului profesional de cel puțin 12 luni. Stagiul profesional se finalizează la admiterea în profesia de avocat sau la expirarea a 24 de luni de stagiul, oricare dintre aceste două momente survine prima.”;

alineatul (3) se modifică și are următorul cuprins:

„(3) Stagiul profesional se desfășoară în baza contractului încheiat între avocatul stagiar și avocatul îndrumător, înregistrat la Uniunea Avocaților. Contractul de efectuare a stagiului este gratuit. Avocatul stagiar poate fi remunerat pentru activitatea desfășurată în timpul stagiului în cadrul biroului asociat sau a cabinetului avocatului”;

se completează cu alineatul (5¹) cu următorul conținut:

„(5¹) Perioada de stagiul se include în vechimea în profesie.”

alineatul (6) se modifică și are următorul cuprins:

„(6) După expirarea a doi ani de la finalizarea stagiului profesional, persoana poate participa la examenul de calificare doar cu condiția efectuării repetate a stagiului profesional cu o durată minimă de 6 luni, fiind scutit de susținerea examenului de admitere la stagiul.”

8. La articolul 20:

La alineatul (1) cuvintele „avocatul stagiar” se substituie cu cuvântul „persoana”, iar în final se completează cu următorul text: „A promovat examenul persoana care a acumulat un punctaj mai mare decât minimul stabilit în Statutul profesiei de avocat.”;

alineatul (2) se modifică și are următorul cuprins:

„(2) Persoana care a efectuat stagiul profesional și nu a promovat examenul de calificare poate participa la alte două examene de calificare. Dacă nu promovează de trei ori examenul de calificare, aceasta va fi admisă în profesie în condițiile art. 18 și 19.”

se completează cu alineatul (3¹) cu următorul cuprins:

„(3¹) Modul de elaborare a spețelor și subiectelor pentru examenul de calificare și de apreciere a răspunsurilor candidaților este prevăzut în Statutul profesiei de avocat.”;

alineatul (4) se completează cu textul „și se publică în cel mult 3 zile pe pagina-web a Uniunii Avocaților la rubrica Actele UA recente”.

9. La articolul 21:

alineatul (1) se completează cu lit. h) și i) cu următorul cuprins:

„h) declarația pe proprie răspundere, la care se anexează chestionarul de evaluare a bunei reputații.”;

”i) copia diplomei de doctor în drept, după caz”;

alineatul (2), la lit. c), cuvintele „sub jurământ” se substituie cu cuvintele „pe proprie răspundere”

alineatele (3) și (4) se modifică și au următorul cuprins:

„(3) Pentru admiterea la examenul de calificare, persoanele specificate la art. 10 alin. (2) prezintă Comisiei de licențiere a profesiei de avocat actele menționate la alin. (1) lit. b) – f), h) și i).

(4) Prezentarea unor acte ce conțin informații neveridice sau neprezentarea informațiilor solicitate pentru confirmarea circumstanțelor menționate în art. 10 constituie temei pentru neadmiterea la examen, neadmiterea în profesie sau retragerea licenței.”.

10. La articolul 25:

la alineatul (1):

litera a) se modifică și are următorul cuprins:

„a) comiterii unei abateri disciplinare prin neonorarea obligațiilor contractuale sau încălcarea normelor Codului deontologic în termen de un an de la aplicarea sancțiunii disciplinare;”

litera g) se modifică și are următorul cuprins:

„g) rămânerii irevocabile a hotărârii prin care s-a stabilit vinovăția avocatului în comiterea cu intenție a unei infracțiuni care este de natură să afecteze demnitatea profesiei de avocat;”

litera i) se abrogă;

alineatul (2) se modifică și are următorul cuprins:

„(2) Licența pentru exercitarea profesiei de avocat se retrage de către Ministerul Justiției în temeiul hotărârii Comisiei pentru etică și disciplină în cazurile prevăzute la alin. (1) lit. a) - c), e) – g) și j), iar în cazul prevăzut la alin. (1) lit. h) din oficiu. În cazul prevăzut la alin. (1) lit. d) licența pentru exercitarea profesiei de avocat se retrage de către Ministerul Justiției, la propunerea Consiliului National pentru Asistentă Juridică Garantată de Stat, cu acordul Comisiei pentru etică și disciplină.”.

11. Art. 28 se modifică și are următorul cuprins:

„Articolul 28. Lista avocaților care au dreptul de a exercita profesia de avocat

Lista avocaților care au dreptul de a exercita profesia de avocat este publicată pe pagina-web a Uniunii Avocaților pe panelul de navigare la rubricile Lista Avocaților și Actele UA recente, iar copia este remisă Ministerului Justiției și se actualizează constant.”

12. La articolul 31

alineatul (2) se modifică și are următorul cuprins:

„(2) Biroul asociat de avocați este persoană juridică și este supus regimului transparenței fiscale. Plata impozitului pe venit se face prin intermediul biroului asociat de avocați de către fiecare avocat și avocat stagiar care activează în cadrul biroului asociat de avocați, pentru venitul său propriu.”

13. La articolul 32:

la alineatul (1), litera (f) se modifică și are următorul cuprins:

„f) confirmării privind notificarea Uniunii Avocaților despre intenția înregistrării, forma de organizare aleasă și sediul.”

se completează cu alineatele (1¹) și (1²) cu următorul cuprins:

„(1¹) Înregistrarea modificării sediului cabinetului avocatului sau biroului asociat de avocați se face printr-o cerere înaintată Ministerului Justiției, la care se anexează:

a) copiile actelor care confirmă adresa sediului cabinetului avocatului sau a biroului asociat de avocați și drepturile deținute asupra acestuia;

b) confirmarea notificării Uniunii Avocaților despre schimbarea sediului;

c) procesul verbal cu privire la schimbarea sediului (în cazul biroului asociat de avocați);

d) informația cu privire la datele de contact ale avocatului (număr de telefon, adresa electronică și poștală);

(1²) Radierea cabinetului avocatului sau biroului asociat de avocați se face printr-o cerere înaintată Ministerului Justiției, la care se anexează:

a) decizia de dizolvare a cabinetului avocatului sau a biroului asociat de avocați;

b) certificatul privind lipsa restanțelor față de bugetul public național;

c) copia buletinului de identitate;

d) confirmarea notificării Uniunii Avocaților despre intenția dizolvării.”;

la alineatul (3), după cuvintele „punerea la evidență fiscală,” se completează cu textul „înregistrarea în calitate de plătitor al contribuțiilor sociale și al primelor de asigurare obligatorie de asistență medicală,”.

14. Articolul 34:

alineatul (1) se completează cu următorul enunț: „Pot fi aleși în funcțiile de Președinte, Decan, Prodecan, membru al Consiliului, membru al comisiilor constituite în cadrul Uniunii Avocaților, avocații care au desfășurat activitate de avocat de cel puțin 5 ani cumulativ.”.

alineatul (2) se completează cu următorul text: „, , cu excepțiile prevăzute de prezenta lege. De regulă, votarea se efectuează cu utilizarea mijloacelor electronice.”

la alineatul (3), textul „Deliberările și votul constituie secret profesional.” se exclude.

se completează cu alineatele (4) și (5) cu următorul conținut:

„(4) Modul de desfășurare și organizare a alegerilor în cadrul Uniunii Avocaților prin utilizarea mijloacelor electronice, se stabilește în Statutul profesiei de avocat.

(5) Membrul organelor de autoadministrare ale avocaților își exercită mandatul până la alegerea sau desemnarea noului membru, sau preluarea mandatului de către înlocuitor conform listei de supleanți.”.

15. La articolul 35:

alineatul (3) litera b) se modifică și are următorul conținut:

„b) taxele stabilite de Consiliul Uniunii Avocaților;”

litera c) se abrogă;

alineatul (6):

se completează cu litera a¹) cu următorul cuprins:

„a¹) Comisia de soluționare a contestațiilor;”;

se completează cu litera b¹) cu următorul cuprins:

„b¹) Centrul de Instruire a Avocaților;”.

16. Se completează cu articolul 35¹ cu următorul cuprins:

„Articolul 35¹. Dreptul de vot

Drept de vot la Congres și la adunarea generală a baroului îl au avocații care au dreptul să desfășoare activitatea de avocat la ziua menționată în art. 50¹ alin. (3).”.

17. Articolul 36 va avea următorul cuprins:

„Articolul 36. Congresul

(1) Congresul este organul suprem al Uniunii Avocaților. La lucrările Congresului participă toți avocații cu drept de vot. Statutul profesiei de avocat poate stabili reguli cu privire la participarea la Congres doar a delegaților din partea barourilor, inclusiv modul de efectuare a delegării și modul de participare a delegaților.

(2) Congresul se întrunește anual în sesiune ordinară, fiind convocat și organizat de Consiliul Uniunii Avocaților. Convocarea Congresului se face cu cel puțin o lună înainte de data stabilită, prin plasarea pe pagina-web a Uniunii Avocaților la rubrica Actele UA recente a ordinii de zi și a materialelor ce urmează a fi examinate.

(3) În situații excepționale, la cererea a cel puțin 1/3 din numărul barourilor sau din proprie inițiativă, Consiliul Uniunii Avocaților convoacă Congresul în sesiune extraordinară în cel mult 10 zile de la data solicitării sau de la data survenirii evenimentului justificativ.

(4) Congresul se consideră legal constituit dacă la el participă mai mult de 1/3 din avocații cu drept de vot sau, după caz, din delegați. Exprimarea dreptului de vot prin mijloace electronice se consideră participare la Congres.

(5) În cazul în care numărul legal prevăzut la alin. (4) nu este întrunit, iar pe ordinea de zi nu este inclusă alegerea organelor de conducere ale Uniunii Avocaților, Consiliul Uniunii Avocaților stabilește o nouă dată a Congresului în cel mult 30 zile de la data primei convocări. Congresul convocat repetat se consideră legal constituit indiferent de numărul avocaților prezenți.

(6) Congresul adoptă hotărâri cu majoritatea voturilor valabil exprimate, dacă prezenta lege nu prevede altfel.

(7) Hotărârile Congresului privind alegerea organelor de conducere ale Uniunii Avocaților se adoptă conform principiului acumulării de către candidat a celui mai mare număr de voturi valabil exprimate. În caz de paritate de voturi, câștigătorul se determină prin tragere la sorți.

(8) Președinte al Uniunii Avocaților se consideră ales candidatul care a obținut majoritatea simplă din voturile valabil exprimate. În cazul în care nici un candidat nu a acumulat majoritatea simplă din voturile valabil exprimate, se organizează turul doi, la care participă primii doi candidați ce au obținut cel mai mare număr de voturi valabil exprimate. În caz de paritate de voturi în turul doi, câștigătorul se determină prin tragere la sorți.

(9) Hotărârile Congresului intră în vigoare din momentul adoptării și se publică pe pagina web a Uniunii Avocaților la rubrica Actele UA recente în decurs de 15 zile de la data Congresului. Hotărârile Congresului prin care se aprobă modificări sau completări la Statutul profesiei de avocat se publică în Monitorul Oficial al Republicii Moldova în termen de 5 zile de la adoptare.

(10) Hotărârile Congresului pot fi contestate în instanța de contencios administrativ, în conformitate cu prevederile Codului Administrativ, fără a recurge la procedura prealabilă.”

18. La articolul 37:

litera a) se completează cu textul „și Comisiei de licențiere a profesiei de avocat”

literele d), e) și f) se abrogă;

se completează cu litera d¹) cu următorul cuprins:

„d¹) examinează raportul financiar anual al Uniunii Avocaților;”

la litera i) textul „, prevăzute de prezenta lege” se exclude.

19. Se completează cu articolul 37¹ cu următorul cuprins:

„Articolul 37¹.Rezerva organului de conducere colegial

Candidații votați, dar care nu au fost aleși în organul colegial de autoadministrare al avocaților, formează lista supleanților organului de conducere colegial respectiv pentru completarea componenței de bază a acestuia în cazul încetării sau suspendării mandatului membrilor săi. Substituirea membrilor organului de conducere colegial se efectuează din lista de supleanților, în ordine descrescătoare a numărului de voturi obținute.”.

20. La articolul 38:

alineatul (1), textul „din țară și asigură” se substituie cu textul „care asigură”;

alineatul (3) se modifică și are următorul cuprins:

„(3) Mandatul delegaților barourilor în Consiliul Uniunii Avocaților este de 4 ani. În cazul încetării mandatului unuia dintre delegații barourilor în cadrul Consiliului Uniunii Avocaților,

înlocuitorul lui din lista de supleanți ai Consiliului Uniunii Avocaților execută diferența de mandat rămasă.”

alineatul (4) se completează cu următorul enunț „Orice membru al Consiliului Uniunii Avocaților poate propune chestiuni pentru ordinea de zi.”;

alineatele (5) și (6) vor avea următorul cuprins:

„(5) Președintele Uniunii Avocaților sau 1/3 din membrii Consiliului Uniunii Avocaților pot convoca ședința extraordinară a Consiliului. În acest caz, termenele prevăzute la alineatul (4) nu se aplică și ședința extraordinară se convoacă în termen nu mai mare de 5 zile lucrătoare. Președintele Uniunii Avocaților nu este în drept să refuze sau să ignore cererea membrilor Consiliului Uniunii Avocaților privind convocarea ședinței extraordinare a Consiliului.

(6) Ședința Consiliului Uniunii Avocaților se consideră legal întrunită dacă la ea participă mai mult de jumătate din membrii Consiliului.”;

se completează cu alineatele (7) - (9) cu următorul cuprins:

„(7) Ședințele Consiliului se desfășoară cu prezența membrilor Consiliului și sunt publice. Consiliul poate decide să desfășoare ședința prin intermediul mijloacelor electronice. Pentru motive temeinice, Consiliul poate decide ca ședința sau o parte din ședință să se desfășoare fără accesul publicului.

(8) Hotărârile Consiliului Uniunii Avocaților se adoptă cu votul majorității membrilor prezenți și se publică pe pagina-web a Uniunii Avocaților la rubrica Actele UA recente în termen de 15 zile de la adoptare. Hotărârile Consiliului Uniunii Avocaților se contestă în instanța de contencios administrativ potrivit normelor Codului Administrativ, fără a recurge la procedura prealabilă.

(9) Procesul-verbal al ședinței Consiliului Uniunii Avocaților este semnat de către Președintele Uniunii Avocaților și secretarul ședinței. Hotărârile Consiliului Uniunii Avocaților se semnează de președintele Uniunii Avocaților. În caz de absență, refuz sau imposibilitate a Președintelui Uniunii Avocaților de a semna, hotărârea și procesul-verbal este semnat de un membru desemnat de Consiliu în acest sens.”

21. Articolul 39:

litera b) se completează cu literele b²) – b⁵) cu următorul cuprins:

„b²) aprobă bugetul anual al Uniunii Avocaților și execuția bugetară anuală a acestuia;

b³) aprobă direcțiile prioritare ale activității Uniunii Avocaților și documentele de politici privind realizarea acestora;

b⁴) stabilește cuantumul taxelor percepute de Uniunea Avocaților;

b⁵) stabilește mărimea contribuției pe care o plătește avocatul în bugetului Uniunii Avocaților;”

litera c) se abrogă;

se completează cu litera d¹) și d²) cu următorul cuprins:

„d¹) aprobă regulamente, instrucțiuni și proceduri privind activitatea de avocat.

d²) aprobă regulamentul Centrului de Instruire a Avocaților.”;

litera f) se modifică și are următorul cuprins:

„f) elaborează și aprobă metodologia de desfășurare a examenelor de admitere la stagiu și a examenelor de calificare”

se completează cu litera f¹) cu următorul cuprins:

„f¹) consemnează încetarea activității de avocat;”

se completează cu litera g¹) cu următorul cuprins:

„g¹) numește secretarul general și prelungește contractul acestuia;”

la litera m) textul „de 50 mii de lei” se substituie cu cuvintele „stabilită în statutul profesiei de avocat”;

se completează cu literele n¹) - n³) cu următorul cuprins:

„n¹) elaborează și aprobă recomandări cu privire la mărimea minimă a onorariilor pentru avocați;

n²) instituie și desființează forme asociative și structuri organizatorice ale avocaților și avocaților stagiați în cadrul Uniunii Avocaților prin aprobarea statutelor și/sau regulamentelor de activitate ale acestora;

n³) aprobă procedura de verificare a respectării de către avocați a obligațiilor ce le revin în conformitate cu Legea nr. 308/2017 cu privire la prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului și supraveghează respectarea de către avocați a obligațiilor ce le revin în conformitate cu această lege;”

22. La articolul 40:

alineatul (3) va avea următorul cuprins:

„(3) Pe perioada lipsei, indisponibilității sau vacanței funcției de Președinte al Uniunii Avocaților, atribuțiile acestuia sunt exercitate de către un membru al Consiliului Uniunii Avocaților desemnat de Consiliu.”

23. La articolul 41:

la alineatul (2), cuvintele „o singură dată” se exclud;

alineatul (3)) se modifică și are următorul cuprins:

„(3) Modul de selectare a secretarului general este stabilit în Statutul profesiei de avocat.”;

la alineatul (5):

la litera e) cuvântul „Congresului” se substituie cu cuvântul „Consiliului Uniunii Avocaților”, iar cuvintele „anuală a bugetului” se substituie cu cuvintele „bugetară anuală a”;

litera j) se modifică și are următorul cuprins:

„j) îndeplinește alte atribuții puse în sarcina acestuia de către Consiliul Uniunii Avocaților”.

se completează cu alineatul (8) cu următorul cuprins:

„(8) Pe perioada lipsei, indisponibilității sau vacanței funcției de secretar general, atribuțiile acestuia sunt exercitate de către o persoană, desemnată de Consiliul Uniunii Avocaților.”

24. Articolul 42:

Alineatul (3) se modifică și are următorul cuprins:

„(3) Ședințele Comisiilor Uniunii Avocaților sunt publice. Pentru motive temeinice, Comisia poate decide să desfășoare ședința sau o parte din ședință fără accesul publicului.”;

alineatul (5) se modifică și are următorul cuprins:

„(5) Hotărârile comisiilor Uniunii Avocaților se adoptă cu votul majorității membrilor acestora. Acestea se publică pe pagina-web a Uniunii Avocaților la rubrica Actele UA recente în cel mult 15 zile de la adoptare.”

se completează cu alineatul (6) și (7) cu următorul cuprins:

„(6) Hotărârile Comisiei pentru etică și disciplină și ale Comisiei de cenzori se contestă în instanța de contencios administrativ, în conformitate cu prevederile Codul Administrativ, fără a recurge la procedura prealabilă. Hotărârile Comisiei de licențiere a profesiei de avocat se contestă în procedură prealabilă la Comisia de soluționare a contestațiilor.

(7) Hotărârile Comisiei de licențiere a profesiei de avocat se contestă în instanța de contencios administrativ, în conformitate cu prevederile art. 43¹ al. (7).”

25. La articolul 43:

alineatul (1) se modifică și are următorul cuprins:

„(1) Comisia de licențiere a profesiei de avocat este compusă din 11 membri, cu o vechime în profesie de cel puțin 5 ani, dintre care 6 sânt aleși de Congres, iar 5 sânt aleși de barouri, din care doi avocați sunt aleși de Baroul care are cea mai mare normă de reprezentare și câte un avocat din celelalte barouri.”;

alineatul (2) se abrogă;

se completează cu alineatele (3¹), (3²) și (3³) cu următorul cuprins:

„(3¹) Ședințele Comisiei de licențiere a profesiei de avocat se consideră deliberative dacă la ele participă cel puțin 9 membri. Exercițarea atribuțiilor Comisiei de licențiere a profesiei de avocat prevăzute la alineatul (3) literele c) și d) este reglementată de statutul profesiei de avocat;

(3²) Hotărârile Comisiei de licențiere a profesiei de avocat se publică pe pagina-web a Uniunii Avocaților la rubrica Actele UA recente în termen de 24 de ore de la adoptare.

(3³) Participantul la examenul de admitere la stagiul sau la examenul de calificare are acces la lucrarea proprie și poate face copii de pe aceasta.”

alineatele (4) și (5) se modifică și au următorul cuprins:

„(4) Hotărârile Comisiei de licențiere a profesiei de avocat pot fi contestate în termen de 3 zile de la publicare la Comisia de soluționare a contestațiilor.

(5) Hotărârile Comisiei de Licențiere a profesiei de avocat se contestă în instanța de contencios administrativ, potrivit normelor Codului Administrativ.”

26. Se completează cu articolul 43¹ cu următorul cuprins:

„Articolul 43¹. Comisia de soluționare a contestațiilor

(1) Contestațiile privind rezultatele examenelor de admitere la stagiul și examenelor de calificare, pentru fiecare etapă, se examinează de către Comisia de soluționare a contestațiilor.

(2) Comisia de soluționare a contestațiilor este un organ ad-hoc format din 5 avocați - cadre didactice universitare, care au minimum 10 ani vechime pedagogică și minimum 5 ani vechime în profesie de avocat.

(3) Avocații în Comisia de soluționare a contestațiilor sunt aleși aleatoriu, în termen de 48 ore de la expirarea termenului pentru depunerea contestațiilor, de către Consiliul Uniunii Avocaților din rândul avocaților care întrunesc condițiile pentru alegere în Comisia de soluționare a contestațiilor și nu fac parte din organele de autoadministrare a profesiei de avocat.

(4) Comisia de soluționare a contestațiilor examinează contestațiile în termen de 7 zile lucrătoare de la data depunerii contestației cu evaluarea candidaților, conform procedurii prevăzute pentru Comisia de licențiere a profesiei de avocat.

(5) Calificativele oferite de către membrii Comisiei de soluționare a contestațiilor se însumează la calificativele acordate de către Comisia de licențiere a profesiei de avocat și reprezintă hotărârea Comisiei de soluționare a contestațiilor. Hotărârea Comisiei de soluționare a contestațiilor este semnată de membrii săi și se publică pe pagina-web a Uniunii Avocaților în cel mult 24 de ore de la adoptare.

(6) Hotărârea Comisiei de soluționare a contestațiilor prin care este admisă contestația și modificat calificativul, se remite Comisiei de Licențiere a profesiei de avocat pentru emiterea hotărârii privind promovarea la următoarea etapă, admiterea la stagiul profesional sau accederea în profesia de avocat.

(7) După adoptarea hotărârii Comisiei de soluționare a contestațiilor prin care este respinsă contestația, hotărârea Comisiei de Licențiere a profesiei de avocat poate fi contestată, în instanța de contencios administrativ, în conformitate cu prevederile Codului Administrativ.”

27. Articolul 45 alineatul (1) se modifică și are următorul cuprins:

„(1) Comisia de cenzori este compusă din 5 avocați cu o vechime în profesie de cel puțin 5 ani, din care doi avocați sunt delegați de Baroul care are cea mai mare normă de reprezentare și câte un avocat delegat din celelalte barouri. Una și aceeași persoană poate fi membru al Comisiei de cenzori cel mult 2 mandate consecutive.”

28. La articolul 47 alineatul (4) se completează cu litera c) cu următorul cuprins:

„c) prodecanul”.

29. La articolul 48:

la alineatul (1), după cuvintele „toți avocații” se completează cu cuvintele „cu drept de vot”; alineatele (2), (3) și (4) se modifică și au următorul cuprins:

„(2) Adunarea generală ordinară se întrunește anual, fiind convocată de către decan. Convocarea adunării generale se face cu cel puțin o lună înainte de data stabilită, prin afișarea anunțului privind convocarea adunării generale și a ordinii de zi la sediul baroului și pe pagina-web a Uniunii Avocaților, la rubrica Actele UA recente.

(3) Decanul sau 1/3 din membrii Baroului pot convoca ședința extraordinară a adunării generale, care va avea loc în cel mult 30 zile de la data convocării.

(4) Adunarea generală este legal constituită dacă la ea participă cel puțin 1/3 din numărul avocaților cu drept de vot. În cazul în care cvorumul nu a fost întrunit, decanul convoacă adunarea generală în cel mult 30 de zile, iar aceasta se consideră legal constituită indiferent de numărul

avocaților participanți. Exprimarea dreptului de vot prin mijloace electronice se consideră participare la adunarea generală.”;

alineatul (5) se modifică și are următorul cuprins:

„(5) Decanul baroului poate decide, prin decizie, ca în adunările generale electivă, procesul de votare pentru alegeri să se desfășoare pe parcursul mai multor zile consecutive.”;

alineatul (6) se modifică și are următorul cuprins:

„(6) Adunarea generală adoptă hotărâri cu majoritatea voturilor celor prezenți, dacă prezenta lege nu prevede altfel.”;

se completează cu alineatele (7) și (8) cu următorul cuprins:

„(7) Hotărârile adunării generale privind alegerea membrilor organelor de conducere ale Uniunii Avocaților se adoptă conform principiului acumulării de către candidat a celui mai mare număr de voturi valabil exprimate. În caz de paritate de voturi, câștigătorul se alege prin tragere la sorți.

(8) Hotărârile adunării generale se publică pe pagina-web a Uniunii Avocaților la rubrica Actele UA recente în decurs de 15 de zile de la adoptare. Hotărârile adunării generale pot fi contestate la Consiliul Uniunii Avocaților în termen de 15 zile de la publicare.”

30. Articolul 49 litera b) se modifică și are următorul cuprins:

„b) alege avocații delegați ai baroului în componenta Comisiei pentru etică și disciplină, Comisiei de licențiere a profesiei de avocat, Comisiei de cenzori și Consiliului Uniunii Avocaților și desemnează delegații la Congres, în modul, condițiile și cazurile prevăzute de Statutul profesiei de avocat.”;

31. La articolul 50:

alineatul (1) se modifică și are următorul cuprins:

„(1) Decanul este ales pentru un mandat de 4 ani. Decanul își exercită atribuțiile până la alegerea noului decan. Una și aceeași persoană poate fi aleasă decan al baroului pentru cel mult 2 mandate consecutive.”;

la alineatul (2):

se completează cu litera b¹) cu următorul cuprins:

“b¹) asigură realizarea strategiei aprobate de Consiliul Uniunii Avocaților la nivelul baroului gestionat.”;

litera e) se abrogă.

alineatul (3) se completează cu textul „ales pentru un mandat de 4 ani. Prodecanul își exercită atribuțiile până la alegerea noului prodecan.”.

32. Se completează cu articolul 50¹ cu următorul cuprins:

„Articolul 50¹. Organizarea alegerilor în organele de conducere ale Uniunii Avocaților și ale Baroului

(1) Candidatul la funcția electivă colegială sau unipersonală din cadrul Uniunii Avocaților sau a baroului depune, cu cel puțin 15 zile înainte de ziua ședinței Congresului sau a adunării generale, la barou sau, după caz, la Uniunea Avocaților, o cerere scrisă de participare la alegeri și platforma sa electorală.

(2) Platformele electorale ale candidaților sunt plasate pe pagina-web a Uniunii Avocaților, la rubrica Actele UA recente, cu cel puțin 10 zile înainte de ziua desfășurării Congresului sau a adunării generale.

(3) Lista candidaților și avocaților cu drept de vot sunt pregătite până la ziua desfășurării Congresului sau a adunării generale. După termenul limită indicat în alineatul (1), în lista candidaților nu pot fi efectuate modificări sau completări. Candidații înregistrați se pot retrage oricând până la începerea votării.

(4) Ședința Congresului sau a adunării generale la care au loc alegeri este prezidată de persoana desemnată de către Consiliul Uniunii Avocaților sau, după caz, de către decan, din rândul avocaților care nu candidează pentru a fi aleasă în funcții în organele de conducere ale baroului sau ale Uniunii Avocaților. Niciunul dintre candidați nu poate face parte din prezidiumul și organele Congresului sau adunării generale a baroului.

(5) Candidaților le este acordat timp egal în cadrul Congresului sau adunării generale a baroului pentru prezentarea platformelor electorale proprii.”

33. La articolul 52:

alineatul (4) se modifică și are următorul conținut:

„(4) Organul de urmărire penală este obligat să informeze Uniunea Avocaților despre reținerea sau arestarea avocatului sau avocatului stagiar în termen de 3 zile de la dispunerea măsurii.”

34. La articolul 53:

alineatul (1) litera d) se modifică și are următorul cuprins:

„d) să solicite și să obțină de la instanțele judecătorești, organele de drept, autoritățile publice, deținătorii de registre de publicitate, alte organizații, în condițiile stabilite de legislație, informații, referințe și copii ale actelor necesare pentru acordarea asistenței juridice;”

la alineatul (3), cuvântul „administrativ” se substituie cu cuvântul „contravențional”;

la alineatul (4), textul „la aceste persoane în temeiul contractului de acordare a asistenței juridice” se substituie cu textul „la clientul său în temeiul copiei mandatului avocatului”;

alineatul (6) se abrogă.

se completează cu alineatul (9) cu următorul cuprins:

„(9) Avocații a căror activitate este suspendată, avocații sancționați disciplinar și cei care au restanțe la achitarea contribuțiilor stabilite de Uniunea Avocaților nu pot candida în organele de autoadministrare sau să reprezinte Uniunea Avocaților.”

35. La articolul 54:

la alineatul (1):

la litera h) sintagma „Consiliul Uniunii Avocaților” se substituie cu sintagma „Uniunea Avocaților”, iar la final se completează cu cuvintele „, precum și despre apariția incompatibilității”;

la litera i), cifrele „40” se substituie cu cifrele „16”, iar textul „, aceste cursuri finalizând cu prezentarea unui raport” se exclude;

se completează cu alineatul (7) cu următorul cuprins:

„(7) Pe perioada suspendării activității de avocat, avocatul este scutit de obligația de a vărsa contribuțiile și taxele în bugetul Uniunii Avocaților;”

36. La articolul 56:

alineatul (1) se modifică și are următorul cuprins:

„(1) Încălcarea prevederilor prezentei legi, încălcarea gravă a normelor Codului deontologic al avocatului, precum și prevederilor altor acte normative ce reglementează activitatea de avocat constituie temei pentru tragerea la răspundere disciplinară a avocatului.”;

alineatul (2), cuvântul „Petițiile” se substituie cu cuvântul „Sesizările”;

alineatul (6) se completează cu litera d) cu următorul cuprins:

„d) privind încetarea procedurii, în cazurile stabilite de prezenta lege.”;

la alineatul (8), textul „nemijlocit Comisiei pentru etică și disciplină” se exclude.

37. La articolul 57:

se completează cu alin. (1¹) cu următorul cuprins:

„(1¹) Sancțiunile disciplinare pentru avocații stagieri sînt:

a) avertismentul;

b) mustrarea;

c) amenda de la 500 la 1 000 de lei;

d) suspendarea stagiului profesional până la 6 luni;

e) excluderea de la stagiul profesional.”

alineatul (2) se completează cu cuvintele „sau avocatului stagiar”;

se completează cu alin. (2¹) cu următorul cuprins:

„(2¹) Plata amenzii se face venit la bugetul Uniunii Avocaților și se achită în termen de 30 de zile de la data emiterii deciziei privind aplicarea sancțiunii disciplinare sub formă de amendă.”

38. Articolele 58 și 59 se modifică și au următorul cuprins:

„Articolul 58. Termenele de aplicare a sancțiunii disciplinare.

(1) Sancțiunea disciplinară se aplică, de regulă, imediat după constatarea abaterii disciplinare, dar nu mai târziu de o lună din ziua constatării ei, fără a lua în calcul timpul aflării avocatului în concediul anual de odihnă, în concediul de studii sau în concediul medical.

(2) Sancțiunea disciplinară nu poate fi aplicată după expirarea a 6 luni din ziua comiterii abaterii disciplinare. În termenele indicate nu se include durata desfășurării procedurii penale sau contravenționale.

(3) Prin derogare de la termenul prevăzut la alineatul (1) și (2), în cazul în care dintr-o hotărâre irevocabilă a unei instanțe judecătorești naționale sau internaționale rezultă comiterea de către avocat a unei abateri disciplinare, avocatul poate fi tras la răspundere disciplinară în termen de o lună de la data devenirii irevocabile a hotărârii instanței naționale sau internaționale, dar nu mai târziu de 3 ani de la data comiterii abaterii.

(4) Sancțiunea disciplinară se aplică prin hotărârea Comisiei pentru etică și disciplină.

(5) Hotărârea de sancționare se comunică avocatului, sub semnătură în termen de cel mult 15 zile lucrătoare de la data emiterii. Refuzul avocatului de a confirma prin semnătură comunicarea hotărârii se fixează într-un proces-verbal semnat de un membru al Comisiei pentru etică și disciplină și un membru al Consiliului Uniunii Avocaților. Hotărârea se publică pe pagina-web a Uniunii Avocaților la rubrica Actele UA recente în termen de 5 zile lucrătoare din momentul comunicării sau întocmirii procesului-verbal și produce efecte de la data comunicării sau publicării.

(6) Hotărârea de sancționare poate fi contestată de avocat în instanța de contencios administrativ în conformitate cu dispozițiile Codului Administrativ.

Articolul 59. Valabilitatea sancțiunii disciplinare

(1) Termenul de validitate a sancțiunii disciplinare nu poate depăși un an din ziua aplicării. Dacă pe parcursul acestui termen avocatul nu va fi supus unei noi sancțiuni disciplinare, se consideră că sancțiunea disciplinară nu i-a fost aplicată.

(2) Comisia pentru etică și disciplină este în drept să revoce sancțiunea în decursul unui an din proprie inițiativă, la solicitarea avocatului sau la demersul terților.

39. La articolul 60:

alineatul (1) se completează cu următorul enunț „Contractele de asistență juridică încheiate de avocați și avocații stagieri în formă scrisă, investite cu formulă executorie, au putere de titlu executoriu la data exigibilității creanței și oferă dreptul la executare silită extrajudiciară, fără adresarea unei cereri în instanța de judecată sau notarului, dacă părțile au convenit în mod expres aceasta în contract.”.

alineatul (3) se modifică și are următorul cuprins:

„(3) Avocatul beneficiază de dreptul la concediu, indemnizații de asigurări sociale și pensie, inclusiv beneficiază de asistență medicală obligatorie.”.

Art. II – (1) Guvernul, în termen de 6 luni de la data intrării în vigoare a prezentei legi, va aduce actele sale normative în concordanță cu prezenta lege.

(2) Uniunea Avocaților, în termen de 3 luni de la data intrării în vigoare a prezentei legi, va aduce actele sale în concordanță cu prezenta lege.

PREȘEDINTELE PARLAMENTULUI

Nota informativă
la proiectul de Lege privind modificarea și completarea
Legii nr. 1260/2002 cu privire la avocatură

1. Denumirea autorului proiectului și, după caz, a participanților la elaborarea proiectului

Proiectul de Lege privind modificarea și completarea Legii nr. 1260/2002 cu privire la avocatură, a fost elaborat de către un grup de deputați în Parlamentul Republicii Moldova.

2. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului de act normativ și finalitățile urmărite

Odată cu aprobarea Legii nr. 1260-XV/2002 cu privire la avocatură, Republica Moldova și-a reconfirmat intenția de a păși pe calea edificării unui stat de drept și alinierii la recomandările Consiliului Europei și altor organisme internaționale. Totuși, luând în considerare dinamismul modificărilor în societate și tendințele moderne de dezvoltare, cadrul legislativ al oricărui stat este supus influențelor și schimbărilor în vederea reglementării raporturilor care apar în societate. Acest lucru este caracteristic și cadrului normativ existent în materie de organizare a profesiei de avocat și de prestare a serviciilor de asistență juridică calificată, care pe alocuri comportă neconcordanțe și situații de confuzie. Chiar și după implementarea unor recomandări ale experților Consiliului Europei din anii 2002, 2005, 2008 și 2009, cadrul normativ actual necesită perfecționare.

Totodată, proiectul de act normativ a fost elaborat întru executarea Hotărârii Curții Constituționale nr. 18 din 3 iulie 2018, privind excepția de neconstituționalitate a unor prevederi din Legea nr. 1260 din 19 iulie 2002 cu privire la avocatură.

Menționăm că în cauza nominalizată mai sus, Curtea a conchis că unele prevederi din articolul 43 alin. (4) din Legea cu privire la avocatură, care limitează controlul instanței de contencios administrativ sesizate la verificarea respectării procedurii de către Comisia de licențiere, sunt neconstituționale, și anume textul din articolul 43 alin. (4) „în partea ce ține de procedura de organizare a examenelor. Calificativul acordat nu poate fi contestat”.

Totuși, Curtea a relevat că, în scopul asigurării unei garanții procedurale efective, hotărârile Comisiei de licențiere privind prestațiile unor candidați considerate nerezonabile de către instanțele de contencios administrativ trebuie reevaluate, prin reverificarea lucrărilor scrise și a înregistrărilor audio ale răspunsurilor prezentate la proba orală de către o comisie independentă.

În acest sens, Curtea a remis o Adresă Parlamentului Republicii Moldova (nr. PCC-01/61g/nr.18 din 03.07.2018), prin care solicită să fie examinate aspectele constatate și să-i fie comunicate rezultatele examinării în termenul prevăzut de lege.

Așadar, în vederea identificării unui remediu efectiv care să ofere posibilitatea reevaluării prestației persoanelor care vor să accedă în profesia de avocat, se consideră oportună modificarea prevederilor Legii cu privire la avocatură prin instituirea unei comisii independente de soluționare a contestațiilor.

Reiterăm că practica mai multor state (spre ex. România, Polonia, Scoția, statul New Mexico - SUA) precum și standardele europene stabilesc un mecanism de contestație a calificativelor acordate la admiterea la stagiul profesional sau în profesia de avocat. În acest sens, se evidențiază necesitatea stabilirii unui mecanism de contestare a hotărârilor organului de admitere în profesie (Comisia de licențiere a profesiei de avocat). În calitate de organ competent pentru examinarea contestațiilor se propune a fi instituită Comisia de soluționare a contestațiilor, care să activeze în perioada examenului, adică să fie constituită ad-hoc (art. 43¹ din proiectul de lege).

3. Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi

O noutate a proiectului este că pentru avocatul stagiar contractul de efectuare a stagiului profesional nu va purta caracter oneros, excluzându-se în acest mod tentativele de comercializare a contractelor de efectuare a stagiului profesional, precum și sporirea nivelului abilităților și capacităților acumulate de avocatul stagiar pe parcursul perioadei efectuării stagiului. Avocatul îndrumător având în cadrul efectuării stagiului un interes pur profesional, de acordare a asistenței juridice în procesul de dobândire a cunoștințelor și abilităților practice de către avocatul stagiar

și nu un interes material. Astfel, tentativa de a institui caracterul oneros, prin orice mijloace, pentru contractele de efectuare a stagiului profesional va atrage la rândul său răspunderea disciplinară în conformitate cu reglementările prevăzute la art. 56 și 57 din Legea cu privire la avocatură.

În aceeași ordine de idei, întru sporirea eficienței stagiului profesional efectuat și dobândirea unor abilități practice în domeniul specific de activitate, avocatul stagiar va avea dreptul să asiste avocatul îndrumător la orice fază a procesului civil, penal și contravențional. Această normă va oferi temei legal avocatului stagiar de a obține cunoștințe și deprinderi practice în domeniul acordării asistenței juridice în materia dreptului penal, procesual penal și contravențional, în perioada efectuării stagiului profesional.

Totodată, prin intermediul proiectului, se propune ca avocatului stagiar să i se permită acordarea asistenței juridice garantate de stat pe cauze civile, în modul și în condițiile stabilite de către Consiliul Național pentru Asistență Juridică Garantată de Stat.

Extinderea subiecților ce vor acorda asistența juridică garantată de stat pentru cauzele civile ce prezintă un grad redus de complexitate are ca scop atât eficientizarea procesului de repartizare a cauzelor ce se încadrează în categoria asistenței juridice garantate de stat, cât și obținerea de către avocații stagiați a unor capacități practice în acordarea unei astfel de asistențe. Nu în ultimul rând, oferirea posibilității avocaților stagiați de a presta servicii de asistență juridică în cauze civile prin intermediul asistenței juridice garantate de stat, va asigura o anumită marjă de reducere a volumului de dosare în gestiunea avocaților antrenati în prestarea serviciilor de asistență juridică garantată de stat.

O premisă eficientă pentru sporirea corectitudinii și transparenței procesului de accesare în profesia de avocat, o constituie și completările ce se intenționează a fi operate art. 20 din lege, în sensul în care modul de elaborare a spețelor și subiecților pentru examenul de calificare și de apreciere a răspunsurilor candidaților vor fi prevăzute în Statutul profesiei de avocat.

Normele în baza cărora funcționează Uniunea Avocaților din Republica Moldova sunt reglementate prin lege, iar organele de autoadministrare a acestei profesii, sunt obligate să respecte legea și să accepte regulile impuse de aceasta. Astfel, deși avocatura este o profesie liberală și independentă, exercitarea acesteia se desfășoară într-un cadru bine organizat, în conformitate cu reguli prestabilite, a căror respectare este asigurată inclusiv prin aplicarea unor măsuri coercitive, rațiuni care au impus constituirea unor structuri organizatorice unitare, cum este Uniunea Avocaților și, prohibirea constituirii în paralel a altor structuri destinate practicării aceleiași activități, fără suport legal. Or, organizarea exercitării prin lege a profesiei de avocat, ca de altfel, a oricărei alte activități ce prezintă interes pentru societate, este firească și necesară, în vederea stabilirii competenței, a mijloacelor și a modului în care se poate exercita această profesie, precum și a limitelor dincolo de care s-ar încălca drepturile altor persoane sau categorii profesionale.

În acest sens, merită de menționat că Uniunea Avocaților din Republica Moldova este o instituție cu un specific deosebit, iar activitatea desfășurată de aceasta din urmă și de membrii săi este una de interes public, ceea ce impune o reglementare legală cuprinzătoare, chiar și în ceea ce privește calitățile membrilor, inclusiv a celor care candidează la funcțiile de membru ale organelor de autoadministrare ale profesiei, condițiile de organizare și funcționare, incompatibilitățile, răspunderea disciplinară și altele.

În acest context, amintim că potrivit art. 35 alin. (1) din Legea nr. 1260/2002 cu privire la avocatură, Uniunea Avocaților este organul de autoadministrare al avocaților, din care fac parte toți membrii barourilor din țară.

Deci, câtă vreme dispozițiile din actul normativ arătat, având caracter de lege specială cu privire la modul de exercitare a profesiei de avocat, conțin anumite cerințe imperative, este de la sine înțeles că nu este posibilă îndeplinirea unei asemenea profesii în afara cadrului instituționalizat de această lege.

Astfel, se impune soluționarea regimului incompatibilităților existente în legislație. În mare parte acestea au fost introduse în legislație din raționamente care țin de evitarea conflictelor de interese care pot apărea în activitatea de avocat în raport cu alte activități. Sub acest aspect, regimul conflictelor de interese în diverse domenii este reglementat de dispozițiile Codului civil, Legii privind declararea averii și intereselor personale nr. 133/2016 alte legi care reglementează

organizarea și funcționarea unor profesii. În ceea ce privește incompatibilitățile, acestea trebuie să se rezume la acele stări de fapt, calități, funcții deținute, care prin natura lor se exclud reciproc și nu pot fi întrunite în același timp de către un subiect de drept. Prin urmare, nu oricare funcție retribuită este prin natura sa incompatibilă cu exercitarea profesiei de avocat, precum ar fi calitatea de administrator al unei societăți comerciale. În cazul în care administratorul societății comerciale este în același timp avocat al unei părți care intră în raporturi juridice cu societatea în cauză, atunci această situație reprezintă un conflict de interese și este soluționat potrivit dispozițiilor din Codul civil. În cazul altor funcții retribuite sau activități de întreprinzător, nu există raționamente privind incompatibilitatea prin natura lucrurilor a acestor funcții și activități cu exercitarea profesiei de avocat. În cazul în care o activitate este în măsură să lezeze demnitatea sau independența profesiei de avocat sau bunele moravuri, fiecare caz în mod separat trebuie examinat de Comisia de etică și disciplină a Uniunii avocaților pentru constatarea acestui fapt și adoptarea deciziei pe caz. Din aceste considerente Consiliul Uniunii avocaților a propus prin proiectul aprobat, menționat mai sus, modificarea art. 11 din Legea nr. 1260/2002 și expunerea acestuia conform proiectului, limitându-se incompatibilitățile la cele care prin natura și esența activității sunt din start incompatibile și se exclud reciproc prin obiective și statut incompatibile. Pentru toate celelalte cazuri rămân valabile dispozițiile cu privire la conflictul de interese și cu privire la lezarea demnității sau independenței profesiei de avocat sau bunelor moravuri.

O altă deficiență privind modul de formare a organelor de autoadministrare ale profesiei de avocat rezidă în lipsa unor criterii stabilite la nivel de lege cu privire la vechimea în profesia de avocat pentru accederea în organele de autoadministrare ale avocaților.

Funcțiile de membru în cadrul acestor organe asigură administrarea, organizarea și exercitarea funcțiilor Uniunii Avocaților și ale organelor sale profesionale de autoadministrare, interacțiunea cu alte organe de autoadministrare ale profesiei de avocat, reprezentarea acestor organe în raport cu terții (autorități publice, organizații naționale și internaționale, instituții publice). În acest scop, avocatul care pretinde ocuparea unei funcții în organele profesionale ale avocaturii urmează să cunoască specificul profesiei de avocat, să dețină un parcurs onorabil în activitatea sa profesională, să dea dovadă de probitate, colegialitate, deontologie și etică, să ofere temeiuri pentru a fi remarcat pentru aportul său la activitatea organului profesional al avocaturii și în interacțiunea cu acestea.

Constatarea unor asemenea calități, abilități, capacități și competențe nu poate fi realizată decât după o anumită perioadă de activitate în calitate de avocat, participarea la activitatea organelor profesionale ale avocaturii, activitatea în baroul din care face parte, etc. Or, doar astfel este posibilă evaluarea și aprecierea calităților profesionale, personale și manageriale ale unui avocat demn pentru o funcție de conducere în cadrul organelor profesionale ale avocaturii. În caz contrar, sunt posibile situații în care anumiți avocați, recent intrați în profesie, despre activitatea cărora în calitate de avocat nu se poate spune nimic, să fie aleși, din anumite motive de grup sau personale, în organele profesionale ale avocaturii.

La stabilirea și calcularea acestei perioade în activitatea de avocat, suficientă pentru aprecierea abilităților și competențelor candidatului în funcțiile de membru ale organelor profesionale ale avocaturii, se va ține cont doar de perioadele de exercitare efectivă a activității de avocat, fiind omise perioadele în care activitatea de avocat a fost suspendată. În acest sens, este necesar a se pune accent anume pe desfășurarea activității de avocat pentru o perioadă cumulativă de cel puțin 5 ani. Prin astfel de formulare, conformă art. 12 al Legii nr. 1260/2002, se va omite perioada în care activitatea de avocat a fost suspendată. Perioada de 5 ani este similară celei stipulate deja de lege pentru avocatul îndrumător (alin. (4) art. 19 al Legii nr. 1260/2002), sub supravegherea căruia se desfășoară stagiul profesional, pentru funcția de Președinte al Uniunii Avocaților (alin. (1) art. 40 al Legii nr. 1260/2002), pentru membrii Comisiei de licențiere a profesiei de avocat (alin. (1) art. 43 al Legii nr. 1260/2002), pentru membrii Comisiei pentru etică și disciplină (alin. (1) art. 44 al Legii nr. 1260/2002), pentru membrii Comisiei de cenzori (alin. (1) art. 45 al Legii nr. 1260/2002).

Totodată, pentru a exclude orice echivoc cu privire la modul de calculare a perioadei de desfășurare a activității de avocat, or recente decizii ale instanțelor judecătorești asimilează, sub aspect de protecție socială, stagiul în avocatură cu vechimea în profesia de avocat, este necesară specificarea faptului calculării activității în profesia de avocat anume din data

înregistrării formei de organizare a activității de avocat, conform art. 12 al Legii nr. 1260/2002. În circumstanțele expuse mai sus, relevant pentru aprecierea abilităților și competențelor candidatului în funcția de membru ale organelor profesionale ale avocaturii este anume activitatea de avocat și nu activitatea în calitate de avocat stagiar. Conform art. 12 alin. (2) al Legii nr. 1260/2002 cu privire la avocatură, avocatul este în drept să desfășoare activitatea de avocat doar după: a) depunerea jurământului și b) înregistrarea unei forme de organizare a activității de avocat în condițiile art. 32.

Prin urmare, se propune completarea art. 34 alin. (1) cu următorul text: „Pot fi aleși în funcțiile de Președinte, Decan, Prodecan, membru al Consiliului, membru al comisiilor constituite în cadrul Uniunii Avocaților, avocații care au desfășurat activitate de avocat de cel puțin 5 ani cumulativ.”

În urma unei lungi practici deficitare privind exercitarea continuă a competențelor și atribuțiilor Uniunii Avocaților, s-a constatat necesitatea revizuirii parțiale a competențelor Congresului, astfel încât să se țină cont de necesitatea asigurării unei activități neîntrerupte și implicit exercitarea continuă și la timp a competențelor existente. Evitarea blocajelor în activitatea Uniunii Avocaților și simplificarea modului de exercitare a competențelor acestea nu se rezumă doar la modul de alegere a comisiilor și organelor sale cu activitate permanentă, dar și la alte domenii. În scopul asigurării activității continue a Uniunii Avocaților a fost constituit Consiliul Uniunii Avocaților, care este organul reprezentativ și deliberativ al avocaților din țară și asigură activitatea permanentă a Uniunii Avocaților. În consecință, se propune transmiterea competențelor specificate la lit. d) – f) art. 37 de la Congres către Consiliul Uniunii Avocaților. În consecință, se va asigura gestiunea financiar-economică eficientă a organului profesional al avocaților. Prin urmare, la art. 37 se propune abrogarea lit. d), e) și f) și, totodată, pentru a informa corect Congresul despre situația financiară a Uniunii se completează cu litera d¹) cu următorul cuprins: „d¹) examinează raportul financiar anual al Uniunii Avocaților.”

Totodată, pentru a oferi competență deplină Congresului de a interveni în activitatea Uniunii Avocaților, atunci când consideră că intervenția acestuia este necesară, pentru a echilibra distribuția competențelor între organele de conducere ale Uniunii, la lit. i) se propune excluderea textului „, prevăzute de prezenta lege”. Limitarea existentă la lit. i) trebuie exclusă, or Congresul poate și trebuie să adopte orice alte hotărâri privind activitatea Uniunii Avocaților, chiar dacă aceste acte nu sunt expres prevăzute de lege.

În același context, prin operarea de modificări la art. 37 și corespunzător la art. 39 s-a propus trecerea competențelor de aprobare a bugetului și execuției bugetare, aprobarea taxelor percepute în bugetul Uniunii Avocaților, inclusiv aprobarea cuantumului contribuției plătite de către avocați, din competența Congresului în competența Consiliului Uniunii Avocaților, oferindu-se flexibilitatea necesară pentru adoptarea acestor decizii în termeni proximi. În același timp, la art. 39, ce ține de competențele Consiliului, și la art. 41, ce ține de competențele Secretarului General, au fost efectuate modificările corespunzătoare.

Proiectul de asemenea propune instituirea unei premise eficiente pentru sporirea corectitudinii și a transparenței procesului de accedere în profesia de avocat, și anume constituirea unei Comisii de soluționare a contestațiilor, care va reexamina rezultatele examenelor de admitere la stagiu și ale examenelor de calificare, pentru fiecare etapă. Necesitatea creării acestei Comisii apare din moment ce dintre toate contestațiile depuse la Comisia de licențiere, nici una nu este acceptată, iar în rezultat să fie modificat calificativul obținut la examenul de licențiere.

Astfel, proiectul propune constituirea ad-hoc a Comisiei de soluționare a contestațiilor, în componența a 5 avocați, profesori titulari de drept, cu o vechime rezonabilă în activitatea didactică dar și cea de avocat. Avocații în Comisia de soluționare a contestațiilor sunt aleși aleatoriu, în termen de 48 ore de la expirarea termenului pentru depunerea contestațiilor, de către Consiliul Uniunii Avocaților din rândul avocaților care întrunesc condițiile pentru alegere în Comisia de soluționare a contestațiilor. Întru asigurarea independenței Comisiei, membrii acesteia nu vor putea face parte din alte organe de autoadministrare a profesiei de avocat. Un element inovativ în acest sens, este procedura reverificării examenului de calificare, care în cazul admiterii contestației, va înlocui rezultatele Comisiei de Licențiere, rezultatul final, confirmându-se în hotărârea Comisiei de soluționare a contestațiilor, Comisia de licențiere fiind ținută ulterior

admiterii contestației să emită hotărârea privind admiterea persoanei la stagiu sau în profesia de avocat, nefiind în drept să deroge de la constatările Comisiei de soluționare a contestațiilor.

În același timp, în caz de contencios administrativ, procedura contestării în fața Comisiei de soluționare a contestațiilor va constitui o procedură prealabilă, obligatorie pentru contestarea actului administrativ individual defavorabil – Hotărârea Comisiei de licențiere.

În vederea creării unui mecanism eficient de răspundere disciplinară, proiectul de lege propune ca reglementările referitoare la avocat să fie aplicabile și avocatului stagiar, în măsura în care legea nu prevede în mod expres altfel. Astfel, prin această normă, proiectul tinde să înlăture interpretările eronate precum că acțiunile prin care se încalcă prevederile Legii cu privire la avocatură, Codul deontologic al avocatului, precum și altor acte normative referitoare la profesia de avocat, răspunde disciplinar doar avocatul. În așa mod, normele ce reglementează comportamentul avocatului, vor reglementa nemijlocit și comportamentul avocatului stagiar, acesta neavând posibilitatea, odată cu adoptarea proiectului, de a utiliza actuala omisiune legislativă în detrimentul intereselor clienților săi.

În această ordine de idei, urmează de menționat că în partea ce ține de sancțiunile disciplinare, proiectul actului normativ la art. 57 a fost completat cu un alineat nou (1¹), care cuprinde lista sancțiunilor disciplinare aplicabile doar avocaților stagiați, ținându-se cont de statutul specific pe care îl are avocatul stagiar în cadrul profesiei de avocat, exemple relevante constituindu-le cazurile de suspendare a stagiului profesional și de excludere din exercițiului stagiului profesional.

Prin amendamentele operate la art. 36 și art. 38 s-au adus clarificări cu referire la modul de convocare, organizare și desfășurare a ședințelor Congresului Uniunii Avocaților și Consiliului Uniunii Avocaților, fiind determinat clar modul de desfășurare a acestor ședințe, stabilit cvorumul și procedura de vot.

Un aspect important și impus de realitate, este introducerea în Legea nr. 1260/2002 a procedurilor de desfășurare a adunărilor generale a barourilor și ședințelor Congresului prin utilizarea mijloacelor electronice, inclusiv pentru procedura de vot. Având în vedere limitările și restricțiile impuse, dată fiind situația epidemiologică din țară înregistrată în anul 2020, proiectul soluționează și chestiunea cu referire la convocarea și desfășurarea adunărilor generale ale barourilor, inclusiv celor electivă cu posibilitatea votării și participării la ședințele organelor colegiale prin utilizarea mijloacelor tehnologiei informației. În aceeași ordine de idei, au fost operate modificări în tot textul actului normativ, prin care s-au stabilit posibilitatea utilizării mijloacelor tehnologiei informației în cadrul organelor de autoadministrare ale Uniunii Avocaților, inclusiv la exercitarea dreptului de vot prin intermediul mijloacelor electronice.

Un alt amendament important propus prin proiectul de lege este determinarea regulilor de publicitate și comunicare a actelor emise de organele de autoadministrare a profesiei de avocat, fiind aleasă preponderent metoda publicării actelor și informației pe pagina-web a Uniunii Avocaților, la o rubrică dedicată actelor recente ale Uniunii, inclusiv fiind stabilit modul și termenii de contestare a actelor administrative.

Având în vedere experiența ultimilor ani, s-a conturat necesitatea operării de modificări la art. 43 din Legea nr. 1260/2002 cu revizuirea modului și procedurii de alegere a membrilor în Comisia de licențiere a profesiei de avocat, revenind la modalitatea existentă anterior introducerii modificărilor potrivit cărora membrii Comisiei de licențiere a profesiei de avocat sunt selectați de către o Comisie specială desemnată de către Consiliul Uniunii Avocaților.

Experiența anului 2016 și cea din anul 2020, arată că această procedură de desemnare a membrilor în Comisia de licențiere a profesiei de avocat nu este eficientă, atât timp cât atât în anul 2016, cât și în anul 2020, procesul s-a desfășurat cu încălcarea procedurii și prevederilor legale, considerente din care se propune desemnarea membrilor Comisiei de licențiere a profesiei de avocat similar modului în care sunt desemnați membrii Comisiei de etică și disciplină: 6 membri fiind aleși de Congres, iar 5 sănt delegați de barouri, din care doi avocați sunt aleși de Baroul care are cea mai mare normă de reprezentare și câte un avocat din celelalte barouri, toți candidații urmând să dispună de o vechime în profesie de cel puțin 5 ani.

4. Fundamentarea economică-financiară

Implementarea prezentului proiect, nu necesită cheltuieli financiare suplimentare din bugetul de stat.

5. Modul de încorporare a actului în cadrul normativ în vigoare

Proiectul se încorporează în sistemul actelor normative.

Totodată, ca urmare a adoptării prezentului proiect va fi necesară modificarea actelor normative ale Uniunii Avocaților din Republica Moldova (Statutul profesiei de avocat, Regulamentul de organizare și funcționare a U.A.R.M.), precum și adoptarea unor acte normative noi, pe domeniile de activitate dezvoltate prin reglementările proiectului de lege care este promovat.

6. Avizarea și consultarea publică a proiectului

În scopul respectării prevederilor Legii nr. 239 din 13 noiembrie 2008 privind transparența în procesul decizional, proiectul legii este plasat pe pagina-web oficială a Parlamentului.

Deputat în Parlament

LEBEDINSCHI Adrian

